

نگاه

نقش مناسب‌سازی زیر ساخت‌ها برای معلولان در تحقق توسعه

فرزانه بنی‌هاشم

● معلولان بخش قابل‌توجهی از افراد جامعه را تشکیل می‌دهند که به دلیل فقدان زیرساخت‌های لازم، توان حضور موثر در جامعه را ندارند. بخشی از بدیهی‌ترین حقوق آنها به دلیل بی‌توجهی به زیرساخت‌های شهری و ساخت و سازها نادیده گرفته می‌شود. بر اساس قانون جامع حمایت از معلولان طیفی از فعالیت‌های مناسب‌سازی از اصلاح اماکن و معابر تا سازگار ساختن سیستم حمل و نقل عمومی و حتی سازماندهی تولید کالاها و خدمات مورد نیاز پیش‌بینی و وظایفی برای دستگاه‌های متولی دیده شده است. قانونگذار از این نیز فراتر رفته و دستگاهی – سازمان بهزیستی- را به عنوان ناظر تعیین کرده است. با این همه توفیقات چندانی در این زمینه حاصل نشده است. توجه به جامعه معلولان به عنوان بخشی از مخاطبان هر دستگاهی، از وظایف بدیهی مجری قانون است و هیچ نهاد ناظری نمی‌تواند مدام این وظیفه را مطالبه کند. واقعیت آن است که فراتر از قوانین و آیین‌نامه‌های مشخصی که برای پیشبرد پروژه مناسب‌سازی وضع شده‌اند و به آنها باید به چشم برنامه‌ها و تکلیف عملیاتی این حوزه نگاه کرد در بطن بسیاری از قوانین مادر و پایهای کشور ما نیز لزوم تحقق مناسب‌سازی مندرج است. برای مثال سند چشم‌انداز که اصلی‌ترین سند راهبردی توسعه کشور تا سال ۱۴۰۴ محسوب می‌شود و در جای‌جای آن تاکید بر دو مقوله کلیدی عدالت و سرآمدی دیده می‌شود، حداقل از سه جهت حاوی الزام ضمنی به تحقق مناسب‌سازی است:

اول: عدالت. سند چشم‌انداز توسعه به کرات و در شکل‌های مختلف به صورت صریح و ضمنی به تحقق و توسعه عدالت به عنوان یکی از اصلی‌ترین شاخص‌های راهنمای حرکت کشور در مسیر توسعه اشاره کرده‌است. در شرایطی که زیربنایهای اولیه‌ای به‌ترین خدمات اجتماعی، اقتصادی، تحصیلی و… برای استفاده معلولان، به عنوان بخش قابل توجهی از اعضای جامعه فراهم نیست، چگونه می‌توان مدعی شد ما فرصت‌های رشد و فعالیت را در جامعه به صورت عادلانه‌ای توزیع کرده‌ایم؟!

دوم: سرآمدی. تحقق سرآمدی جامع کشور در منطقه (چنانکه در سند چشم‌انداز پیش‌بینی شده است) بیش و پیش از هر چیز در گرو استفاده بهینه از منابع کشور و افزایش بهره‌وری در حوزه منابع گوناگون و حلقه‌های مختلف زنجیره ارزش ملی است. در این حوزه نیز مناسب‌سازی حداقل به چهار صورت زیر می‌تواند نقش کلیدی و ارزشمندی ایفا کند:

الف) نقش بهروری نیروی مولد کشور. در نیل به سرآمدی، با آغاز و پیشرفت فرآیند توسعه اقتصادی و اجتماعی، نقش نهاده نیروی مولد انسانی در مقایسه با سایر نهاده‌ها (همچون سرمایه، فناوری و…) بیشتر و بیشتر می‌شود چرا که در جوامع توسعه یافته، تمام نهاده‌های دیگر از فعالیت نیروی مولد انسانی به‌دست می‌آیند. معلولان عملاً از چرخه فعالیت و تولید در کشور دور نگاه داشته شده‌اند و اینکه ما به‌دست خود بخشی از نیروی مولد جامعه را از میدان فعالیت دور نگاه داریم خلاف مصلحت کشور و ملت است.

ب) افزایش بهره‌وری تولید به واسطه تشدید فضای رقابتی و توسعه بسترهای خلاقیت. بهره‌وری در تولید ارزش افزوده و حفظ رقابت‌پذیری اقتصادی در سطح بین‌المللی حرف اول را می‌زند و این خود در گروی به کاربردن روش خلاقه در حل مسایل و استفاده نظام انگیزشی مبتنی بر رقابت‌های سالم در بطن جامعه است. خارج شدن معلولان از چرخه فعالیت‌های روزمره و کار و تولید پتانسیل جامعه برای دامن زدن به رقابت‌های سالم درون اجتماعی و تشویق و توسعه خلاقیت و کشف و شکوفایی استعداد‌های خاص را کمتر می‌کند.

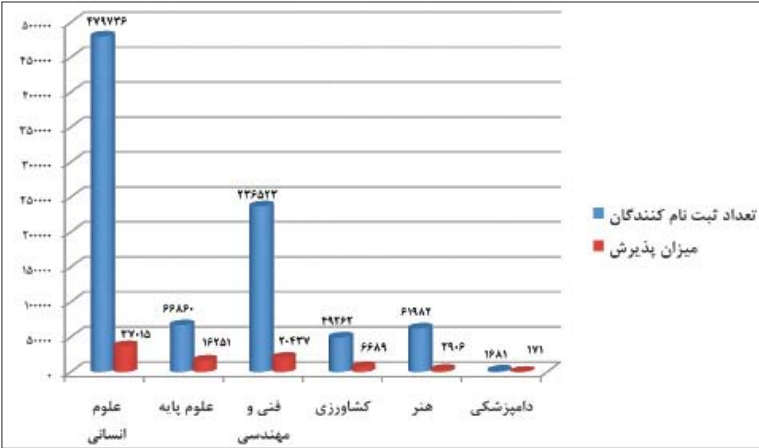
ج) افزایش بهره‌وری فعالیت‌های اقتصادی و اجتماعی به‌واسطه استفاده از استعداد‌های خاص. مساله دیگری که باید در مورد تاثیر مناسب‌سازی و توسعه به آن توجه داشت فرصت‌های نهفته در معلولیت است. افراد معلول به‌واسطه برخی نقایص فیزیولوژیک، قادر به انجام بعضی فعالیت‌ها (لااقل با کیفیتی همچون افراد عادی) نیستند؛ اما، همین محدودیت‌ها در افراد معلول، از آن جهت که در بسیاری موارد موجب تمرکز بر سایر توانایی‌ها و شکوفایی استعداد‌ها شده است، فرصتی برای بهره‌برداری جامعه از نیروی مولد با توانایی‌ها و ویژگی‌ای خاص فراهم می‌کند.

د) افزایش بهره‌وری منابع جامعه به‌واسطه کاهش آسیب‌ها. ما به‌واسطه پیوند جامعه توانمند می‌شویم و این ارتباط به اشکال گوناگون ما را در برابر مجموعه‌ای از آسیب‌های جسمی و روانی و اجتماعی محافظت می‌کند. در مورد معلولان ایجاد اختلال و دشواری در این رابطه (ابطله معلول و جامعه) موجب بروز آسیب‌های گوناگونی در فرد معلول می‌شود که نهایتاً هزینه‌های آن توسط جامعه پرداخت می‌شود. به عبارت دیگر جامعه با بی‌توجهی نسبت به بسترسازی برای حضور فعال معلولان در عرصه‌های عمومی علاوه بر اینکه خود را از مجموعه‌ای از منابع خود محروم می‌کند هزینه‌های سرباری برای خود ایجاد می‌کند که ایجاد بستر ارتباطی مناسب و مناسب‌سازی فرایگرز از تحمیل آنها پیشگیری خواهد کرد. نباید از نظر دور داشت که رویکرد توسعه‌ای به مقوله مناسب‌سازی از آن جهت واجد اهمیت ویژه است که می‌تواند موجب تغییر بنیادی در نگرش به مدیریت و تامین منابع پروژه‌های این حوزه شود. توجه دادن افکار عمومی و مسولان به ارتباطات عمیق و وثیق به این دو موضوع سبب خواهد شد پیش‌بینی‌های لازم در خصوص تخصیص بخشی از بودجه‌های توسعه‌ای کشور به امر خطیر مناسب‌سازی صورت پذیرد.

جامعه

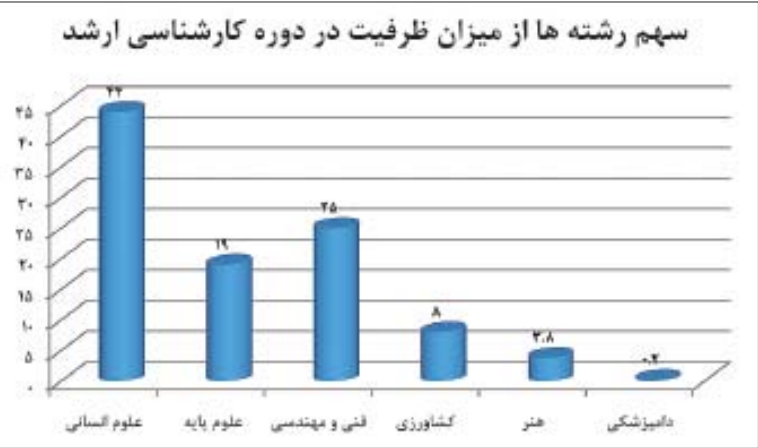
تنها ۹درصد داوطلبان ورود به کارشناسی ارشد جذب دانشگاه‌ها می‌شوند

دست خالی دانشگاه‌ها در پذیرش دانشجویان ارشد



طرفیت‌هاست اما در علوم پایه میزان ظرفیت ۱۶هزار و ۲۵۱ نفر معادل ۱۹درصد از کل ظرفیت‌ها و در زیر گروه فنی و مهندسی میزان ظرفیت ۲۰هزار و ۴۳۷ نفر معادل ۲۵درصد از کل ظرفیت‌هاست که نشانگر سهم بالای علوم انسانی و سهم کمتر رشته‌های فنی و مهندسی و علوم است. سهم اندک رشته‌های علوم مهندسی و علوم پایه در حالی است که میزان تولید در این زیر گروه‌های آموزشی در بسیاری از دانشگاه‌های معتبر دنیا بیش از سایر رشته‌هاست و به طور معمول دانشگاه‌های مطرح دنیا سعی در توسعه تحصیلات تکمیلی در رشته‌های علوم پایه و فنی و مهندسی دارند.

سهم بالای پیام نور در کارشناسی و سهم اندک در ارشد مساله امیدوارکننده در میزان پذیرش متقاضیان ورود به



محمدحسین نجاتی: متقاضیان ورود به مقطع فوق لیسانس فردا کت‌های ورود به جلسه خود را دریافت می‌کنند. اما تنها ۹درصد آنان شانس نشستن بر کرسی‌های فوق لیسانس در دانشگاه‌ها را دارند. از مجموع کل ۸۹۶هزار و ۴۴ داوطلب ورود به کارشناسی ارشد برای سال ۱۳۹۲ تنها ۸۲۵۲۵ داوطلب، معادل ۹درصد کل ثبت‌نام‌کنندگان در دانشگاه‌ها پذیرش می‌شوند. مساله‌ای که نشان می‌دهد، وعده‌های دولت و وزارت علوم برای توسعه تحصیلات تکمیلی در دانشگاه‌های کشور در حد حرف مانده و منجر به عملی برای افزایش میزان پذیرش در کارشناسی ارشد نشده است. براساس اطلاعات ارایه شده از سوی سازمان سنجش آموزش کشور، به طور سرسری کارشناسی ارشد سال ۹۲ که اواخر هفته جاری برگزار می‌شوند، از میان کل ثبت‌نام‌کنندگان سهم علوم انسانی ۵۳/۵درصد، علوم پایه ۷/۴درصد، فنی و مهندسی ۲۶/۳درصد، کشاورزی ۸/۸درصد، هنر ۶/۹درصد و دامپزشکی ۰/۱درصد از کل ثبت‌نام‌کنندگان در آزمون کارشناسی ارشد سال ۹۲ است. همچنین در میان ۹درصد داوطلبی که در این آزمون جذب دانشگاه‌های می‌شوند، سهم دانشگاه‌های دولتی روزانه ۴۳درصد، دانشگاه‌های دولتی شبانه ۱۹درصد، نیمه حضوری ۰/۹درصد، پیام نور ۱۰درصد، غیرانتفاعی ۱۴درصد و بین‌الملل ۵/۱درصد است. در همین رابطه حسین توکلی مشاور عالی سازمان سنجش آموزش کشور با بیان اینکه کنکور سرسری کارشناسی ارشد ۹۲ به همراه هجدهمین المپیاد علمی دانشجویی کشور، هفته آینده طی سه روز در سراسر کشور برگزار خواهد شد، می‌گوید: آزمون کارشناسی ارشد برای ۱۳۳ که رشته امتحانی در صبح و بعدازظهر روزهای چهارشنبه، پنجشنبه و جمعه ۱۸، ۱۹ و ۲۰ بهمن ماه سال ۱۳۹۱ و بر اساس اطلاعات مندرج بر روی کارت

ادامه از صفحه اول
به هر حال بخت باری نکرد و قبل از انجام چنین تصمیمی خبر وفات آن مرحوم را از رادیو شنیدیم. من حسن حبیبی را از اوایل دهه ۴۰ و زمانی که ایشان به همراه «ابوالحسن بنی‌صدر» یا «دکتر علی امینی» ملاقات و مناظره و مجادله داشتند و در جریان ایران هم اخبارشان منعکس شد و سر و صدایی به راه افتاخته بود و باعث شده بود نام آنها بر سر زبان‌ها بیفتد. شنخاتم و با او در تماس بودم. پس از آن هم هنگامی که در فرانسه رساله دکترمیز نزدیک به اتمام بود و ایشان برای ادامه تحصیل به فرانسه آمده بود ملاقات منظمی با ایشان داشتم. دکتر حسن حبیبی دوره لیسانس حقوق را در دانشگاه تهران به پایان رساند و قبل از عزیمت به فرانسه مدتی در موسسه مطالعات و تحقیقات اجتماعی به عنوان سرپرست جمع‌آوری و تنظیم اسناد و مدارک به کار پرداخته بود. دکتر حبیبی که در آن زمان باید دوره دکتری خود را در فرانسه می‌گذراند علاوه بر تحصیلات جدید فردی ادیب و فرهنگ‌دوست بود و در زمینه ابداع لغات و اصطلاحات جدید بدلولایی داشت. در آن دوره با ایشان چه به طور انفرادی و چه در جلساتی که تشکیل می‌شد گفتوگوهای زیادی در مورد مسایل ایران و فعالیت‌های که ضروری بود، داشتیم. حسن حبیبی چهره آرام و لبی خندان و برخوردی آرامش‌بخش داشت. کم‌حرف، متواضع و کم‌آمد بود تا جایی که رفتار و سلوکش (درویش‌مانی) به نظر نمی‌رسید. در عین حال سخناش برمعنی بود. او عصری ایران‌دوست و مسلمانی پاک‌نهاد و صادق بود و با وجود فرهنگ ایرانی، اسلامی‌ای که داشت از همان عناون جوانی به عرصه سیاست کشیده شد اما از هیاهو و سروصدا خود را برکنار نگه داشت. دکتر حبیبی در دورانی که در پاریس و بعد در شهرستان‌های فرانسه در حین ادامه تحصیل بود که به ایراد سخنرانی برای دانشجویان و فعالیت‌های سیاسی می‌پرداخت، به ترجمه کتب جامعه‌شناسی هم روی آورد و شاید بیشتر وقت خود را صرف مطالعه و ترجمه کتاب‌های علمی می‌کرد. به طوری که توانست چندین کتاب سنگین و تا حدی مغلق را با زبانی

ادامه از صفحه اول
هرگز به استخدام دولت در نیامد اگر می‌خواستیم با خانواده و همراهان و هزینه شخصی بروم امکان مالی‌اش نبود و اگر از بیت‌المال می‌خواستیم استفاده کنم که خلاف بود. یعنی کسی درجده معاون اول رئیس‌جمهوری حتی یک برنلمرغری ظاهری هم نداشت. ایشان از معدود رفقتم خدمت آقای حبیبی که معاون اول بودند و درخواست کردم که ایشان این سفر را به جای آقای هاشمی بروند دیدم خیلی از پیشنهاد من استقبال کرد و خوشحال شد. علتش را سؤال کردم گفت بیش از چهار سال است مشهد نرفتم! خیلی دلم می‌خواهد بروم زیارت امام (رضاع)، سوال کردم خب چرا در این مدت نرفتید. گفت ماموریت اداری پیش نیامد و می‌کردند.

یادداشت
مرد علم و عمل حمید میرزاده . استاد دانشگاه عرصه‌های علمی و فرهنگی ایران است. در کارنامه پرپار خدمات با صفا و بی‌ریای او همکاری با شش‌دولت پس از انقلاب از نقطه‌های روشن و بارز حضور فعال او در تدبیر امور سیاسی ایران را می‌توان دید. او همیشه از سر اعتقاد و باور قلبی و به تعبیر ادبا از بن‌دندان و صدق دل بی‌دست و فروتن‌ها لیلی از این مرد شریف باشد. بی‌هیچ به‌عنوان بافکار ایشان که سال‌های مدیدی در محضرشان درس می‌گرفتم، مدیری دقیق‌تر و به‌آیین‌تر و موثرتر و دل‌سوزتر از او برای توسعه ادب و فرهنگ ایران ندیدم و این‌پرواضح است که کارهای باعظمت و استوار او بدین‌خوبی و دلارایی و جاویدانی که هریک در جای خود یادگارن از تری‌های برای ایران هستند، نمی‌تواند بدون استفاده نکردن از انرژی‌های پاک‌ان آلاینه‌شدند که محیط‌زیست ما را به مخاطره می‌اندازند. شاعری تغییر کاربری‌بی‌رویه‌اراضی، پدیده زمین‌خواری، قطع جنگل‌ها، استفاده بی‌رویه از آب‌های زیرزمینی و تخریب تالاب‌ها و زیستگاه‌های حاسر را از عوامل تخریب محیط‌زیست و برشمرده و خاطرنشان کرد: باجادی غم‌امی‌اش سرزمین، تهیه نقشه کاربری اراضی و تأیید عملی کاربری‌های می‌توان این‌عوامل تخریب را کنترل کرد. معاون محیط‌زیست کشور بهره‌بردار‌های متناسب با استعداد اراضی را عامل توسعه پایدار در هر کشور برشمرد و گفت: اگر بهره‌بردار‌ی‌های بیش از ظرفیت طبیعی خود صورت گیرد، تخریب سرزمین، فرسایش، جنگل‌زایی، بیابان‌زایی و خشکسالی در پی‌خواهد داشت.

یادداشت
از شمار خرد هزاران بیش ضیا مصباح . دبیر کانون علوم اداری ایران مقابل این گونه روش‌ها و کنترل دقیق رخدادها بودم. این مسلمان واقعی که از بانیان قلمرو اساسی جمهوری ما است با یاقشاری بر حقوق انسان‌ها در جامعه در محدوده آزادی بیان، اجتماعات، مطبوعات و انتخابات، با اعتقادی راسخ این اصول اولیه نمو‌کرسی را در آن زمان و با آن شرایط ویژه محترم می‌شردم و پیوسته در محدوده مدیریت خود لحاظ می‌کرد. این اندیشمند از پیشکسوتان ضرورت انتخاب روسای دانشگاه‌ها و گروه‌های علمی و آموزشی به وسیله کادر علمی هر واحد آموزشی بود. به خوبی به یاد دارم که فرصت‌طلبان و گروه‌های متظاهر انقلابی را به سرعت در سطح وزارتخانه و دانشگاه‌ها با کمک مدیران دلسوز، متخصص و انقلابی آن زمان به جای خود نشاند و با باز گذاشتن در اتاق خود با حوصله و تدبیر از بسیاری رخدادها که کامکان شاهد آنیم در آن شرایط ویژه و سخت جلوگیری کرد.

خبر

فعالیت زندانیان به عنوان نیروی خدمات شهری

● **فارس:** رییس سازمان زندان‌ها با اشاره به توافق سازمان زندان‌ها با شهرداری درباره استفاده از نیروی کار در بخش خدمات شهری گفت: در حال حاضر در برخی استان‌ها از جمله تهران برخی زندانیان در قالب نیروی کار در خدمات شهری فعالیت دارند که تعداد آنها باید افزایش پیدا کند. غلامحسین اسماعیلی همچنین گفت: ظرفیت اردوگاه‌های ویژه محکومان مواد مخدر بسیار محدود است به همین جهت برای توسعه این اردوگاه‌ها به اعتبار بالایی نیاز داریم. متأسفانه ظرفیت اردوگاه‌های ما متناسب با تعداد محکومان مواد مخدر نیست و بسیاری از آنها به دلیل نبود ظرفیت در زندان‌ها نگهداری می‌شوند. رییس سازمان زندان‌ها با اشاره به توسعه اردوگاه‌های محکومان مواد مخدر اظهار کرد: در حال حاضر ۵۰درصد زندانیان کشور را محکومان مواد مخدر تشکیل می‌دهند به همین جهت توسعه این اردوگاه‌ها ضروری است.

راه‌اندازی دیارتان رفتار در دانشگاه علوم انتظامی

● **ایلنا:** فرمانده دانشگاه علوم انتظامی از راه‌اندازی دیارتانسی تحت‌عنوان دیارتان رفتار در این دانشگاه خبرداد و گفت: این دیارتان موظف است براساس نحوه رفتار مأموران پلیس که در خط مقدم برخورد با مردم قرار دارند دوره‌های آموزشی مورد نیاز را طراحی و همچنین نوع آموزش، کتب، مقالات و سمینارهای در بخش رفتار با مردم را تنظیم کند. سردار عصار افزود: این دیارتان موظف است براساس نحوه رفتار مأموران پلیس با مردم مانند پلیس‌های تخصصی، کلانتری‌ها و پاسگاه‌ها که در خط‌مقدم این برخورد قرار دارند و نیز تملس‌های مردم با ۱۹۷ و انتقادات آنها از پلیس، دوره‌های آموزشی مورد نیاز را طراحی و همچنین نوع آموزش، کتب، مقالات و سمینارهای در بخش رفتار با مردم را تنظیم کند. سردار عصار، توسعه آموزش‌های علمی و مهارتی را یکی از اهداف پلیس حرفه‌ای عنوان کرد و از ایجاد رشته‌های مرتبط در امور پلیسی مانند مدیریت پیشگیری از جرم و مدیریت آگاهی و ایمنی و ترافیک در مقطع دک‌ترا به منظور ارتقای سطح علمی مدیران خبرداد.

جزییات جذب «سرباز معلم» در استان تهران

● **فارس:** معاون اداره‌کل آموزش و پرورش شهرستان‌های استان تهران گفت: شرایط لازم برای ثبت‌نام به عنوان «سرباز معلم»، داشتن برگه‌انعام به تاریخ اول اسفندماه ۹۱ الی ۳۰ تیرماه ۹۲ و عدم ثبت غیبت در برگه انعام است. ابوالحسن ماهرربی، معاون پژوهش، برنامه‌ریزی و نیروی انسانی اداره‌کل آموزش و پرورش شهرستان‌های استان اظهار داشت: سهمیه آموزش و پرورش شهرستان‌های استان تهران ۳۰۹ نفر است که در سه مقطع کاردانی، کارشناسی و کارشناسی ارشد جذب «سرباز معلم» انجام می‌شود. اوامه داد: در تمام مقاطع تحصیلی و رشته‌های فنی امکان جذب «سرباز معلم» در شهرستان‌های استان تهران وجود دارد اما هر منطقه بر اساس نیاز به جذب نیرو اقدام می‌کند.

افزایش ۲۰برابری جرایم شکار چپان و صیادان غیر مجاز

● **ایلنا:** معاون محیط‌زیست کشور از ۲۰برابر شدن جرایم شکارچپان و صیادان غیر مجاز از ابتدای سال آینده خبر داد. علی محمد شاعری افزود: مصرف بی‌رویه انرژی در کشور، مصرف سوخت با استاندارد پایین، استفاده از سوخته‌های فسیلی برای حمل و نقل، وجود صنایع آلاینده و استفاده نکردن از انرژی‌های پاک از عوامل آلاینده‌شدند که محیط‌زیست ما را به مخاطره می‌اندازند. شاعری تغییر کاربری‌بی‌رویه‌اراضی، پدیده زمین‌خواری، قطع جنگل‌ها، استفاده بی‌رویه از آب‌های زیرزمینی و تخریب تالاب‌ها و زیستگاه‌های حاسر را از عوامل تخریب محیط‌زیست و برشمرده و خاطرنشان کرد: باجادی غم‌امی‌اش سرزمین، تهیه نقشه کاربری اراضی و تأیید عملی کاربری‌های می‌توان این‌عوامل تخریب را کنترل کرد. معاون محیط‌زیست کشور بهره‌بردار‌های متناسب با استعداد اراضی را عامل توسعه پایدار در هر کشور برشمرد و گفت: اگر بهره‌بردار‌ی‌های بیش از ظرفیت طبیعی خود صورت گیرد، تخریب سرزمین، فرسایش، جنگل‌زایی، بیابان‌زایی و خشکسالی در پی‌خواهد داشت.

خبرخوان
ایستنا: رییس آموزش و پرورش شهر تهران، از ارایه «پیک‌های نوزوی الکترونیکی» به دانش آموزان پایتخت‌شمین خبر داد. مهر: نایب رییس کمیته آموزش و پرورش گفت: برخی مدارس شهرستان‌ها و روستا‌ها داشتن حداقل امکانات آموزشی محروم هستند. مهر: مدیرکل میراث فرهنگی استان تهران گفت: روش‌های استفاده از تکنولوژی‌های نوین مانند استفاده از انرژی خورشیدی برای گرم کردن آب، چگونگی استفاده از چادر و باز و بسته کردن آنها، استفاده بهینه از انرژی و روش‌های تولید کمپوست در زندگی عشاری ر آموزش داده می‌شود. مهر: معاون محیط‌زیست دریایی سازمان حفاظت محیط‌زیست کشور از امکان پرورش دو گونه در معرض خطر در یابی در آینده نزدیک خبر داد.